

Nepodpisani se dopisu ne šalju. Pripisana se pisma, opisan itd. šalju po običnom evaniku ili po dogovoru. Isto tako je za prištom. Nervi se šalju poštarnom za putnicom (asegno postale) na administraciju "Nasa Sloga". Ime, prezime i najbližu pošta valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, naka to javi odpravničtvu u otvoren pismu, za koje se ne plaća poštarine, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

List svakog četvrtka na cijelom srhu.

Dopisi se vraćaju ako se ne šalju.

Nebiljegovani listovi se neprimaju. Predplata s poštarnom stoji 25 for., za seljake 20 for. na godinu. Razmjerno for. 20% i 1 za pol godine. Izvan carine više poštarna.

Na male jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalaz se u Via Farnete br. 14.

Poučni, gospodarski i politički list.

Slegom rastu male stvari, a usluga sve pokrvari. Nar. post.

Istarski sabor.

I. zasjedanje.

(VIII. perijoda)

Druga sjednica.

Poreč, dne 9. januara 1896.

Prisutni: predsjednik g. Dr. M. Campitelli i 29 zastupnika; c. k. namjestnik g. Rinaldini, vladin povjerenik g. Fabiani (galerija natičene kano i jučer).

Predsjednik otvori sjednicu u 11^{1/2}, te priobči da će se pročitati zapisnik prošle sjednice u budućoj sjednici, jer da nije još došlo.

Zast. Iv. Sabino Vidulich položi svečano obećanje.

Predsjednik priobčuje poziv ordinarijata u Poreču k sv. misli, i da biskupi iz Trsta i Krka nemogu k sjednici.

Prelazi se na izbor dvojice tajnika i šestorice revizora.

Tajnici bijahu izabrani zast. Chersich i Vareton sa 21 glasom.

Svi članovi hrvatsko-slovenskoga kluba glasovali su — i to osam njih — za zast. Kompare i Benati, dakle za jednoga člana većine, a jednoga manjine.

Revizori bijahu izabrani zast. de Franceschi, Glezer, Polesini, Tomasi, Vergottini i Vidulich sa 21 glasom.

Manjina je odala osam glasova za zast. Kozulića, Mandića, Gambini-a, Clevu, Dr. Veniera i de Franceschi-a, dakle za dva svoja i šestoricu od većine.

Predsjednik priobčuje dalje razne podneske. Na predlog prisjednika Gambini-a bijaše izabran financijski odbor od sedam članova i to: Bubba, Canciani, Doblanovich, Tomasi, Dr. Venier, Vergottini i Vidulich, sa 21 glasom. Članovi manjine predali su 8 bielih listića.

Na predlog Gambini-a bijaše nadalje izabran u političko-gospodarski odbor pet članova i to: Bennati, Costantini, de Franceschi, Glezer i Vareton sa 21 glasom. Manjina je odala opet 8 bielih listića.

Zast. Bennati predloži a većina prihvati, da se zadnjemu odboru izručiti na proćenje jučerašnje priobčenje g. predsjednika o previšnoj odluci na saborsku resoluciju od dne 14. januara 1895. u pitanju razpravnog jezika.

Prisjednik Gambini predloži, da se bira školski odbor od pet članova. Većina prihvati predlog i izabere u taj odbor sa 21 glasom: Bennati-a, Chersicha, Costantini-a, Rizzia i Tamara.

Manjina predade 8 bielih listića.

Prisjednik Gambini predloži većina prihvati, da se izabere poljudielski odbor od pet članova. Izabrani bijahu sa 21 glasom: Canciani, Doblanovich, Polesini, N. Venier, i Dr. Venier.

Manjina glasu e kano i gori.

Predsjednik čita dalje razne podneske, molbe, osnovne itd. što ide pojedinim odborom. Isti javlja da će doći izvješće zem. odbora o zemaljskih izborih na dnevni red u budućoj sjednici; da će sabor imati da izabere 3 člana u zemaljsku komisiju za pregledovanje katastra, zatim 4 člana u zem. odbor i 4 sarjetnika u upravu kreditnoga zavoda.

Zatim dign sjednica, a buduću uređi će pismeno.

Treća sjednica.

Poreč, dne 15. januara 1896.

Prisutni: predsjednik g. Dr. M. Campitelli i 27 zastupnika; vladin povjerenik g. Aloizij Fabiani. (Galerija vrlo dobro posjećena).

Predsjednik otvori sjednicu u 11 sati i pozove tajnika Varetona, da pročita zapisnik I. sjednice.

Nakon pročitanog zapisnika podnaša sljedeći izpravak k zapisniku Dr. D. Trinaj-

stić: Visoki sabore! Između zapisaka mogeja predsjednika na ovom mjestu ove visoke kuće našao sam i taj, da se sa stanovite strane desljednošću, vriednom bolje strari, ide za tim, da se prikaže stanje u ovoj kući i u ovoj pokrajini u saavim drugom svietlu; nego li u istinu jest.

Preuzvišeni gosp. namjestnik u svojem pozdravnom govoru izvolio je među ostalim i to naglasiti, da bi se uz malo dobra volje, te imajući obzir na faktično stanje ove zemlje i poštujući pravo svatije, moglo polučiti malo više uspjeha, nego se ga je u istinu sada polučilo. Zalihoža, da je ta riječ namjestnikova ostala prazna riječ, kao i druge riječi do sada.

Najprvi dokaz dobili smo s one stolice, s koje bi morala vladati nepristatnost i pravjednostovnoj visokoj kući. S predsjedničke stolice pozdravilo se samo i izključivo talijanskim jezikom, mimošav posve manjinu ova visoke kuće, koja zastupa većinu pučanstva ove zemlje: Hrvata i Slovence. To se je opetovalo nadalje tim, što se je prosjedovalo proti tomu, što je podpredsjednik pozdravio ovaj sabor najprije u hrvatskom, a zatim u talijanskom jeziku.

Predsjednik ga prekida, većina viče: basta! basta!

Zast. Trinajstić: Gospodine predsjedniče, ja govorim o stari, o zapisniku, pa moram da to obrazložim i iztaknem. U ovom zapisniku nije se iztaklo sve, što se je dogodilo. Prije svega nije se iztaklo, da je na poziv predsjednika, kada je pozvao visoki ovaj sabor, da uzlikas Njeg. Veličanstvu cesaru i kralju: *Evviva!* manjina odgovorila *zivio!* Ovo bi se moralo iztaknuti, neka se vidi, kakvi su odnošaji u ovoj visokoj kući.

Nadalje nije iztaknuto u zapisniku ono, što je govorio zast. Spincić. Kad se je naimo naglasilo, da se je s ene strane prosjedovalo proti hrvatskomu pozdravu podpredsjednika, imalo se je iztaknuti, da se je s ovo strane prosjedovalo proti tomu, što je predsjednik pozdravio ovu visoku kuću samo u talijanskom jeziku. S tim razloga predlažem, da se izpravi zapisnik.

Predsjednik ga opet prekida; Tomasi: uzmito mu rječ.

Zast. Trinajstić: Molim, ja sam odmah, pri kraju.

Predsjednik viče, da mu nedaje dalje govoriti.

Zast. Trinajstić: Molim g. predsjedniče, eto me odmah pri kraju. Ja predlažem, da se izvoli prihvatiti zaključak, neka se izpravi zapisnik prve sjednice u tom smislu, da je manjina Njeg. Valičanstvu cesaru i kralju uzliknula *zivio!* kad je većina uzliknula u talijanskom jeziku.

Predsjednik ga opet prekida.

Zast. Trinajstić: Molim g. predsjedniče.

Predsjednik: Nedozvoljavam, uzimjem Vam rječ.

Zast. Trinajstić: Ja prosjedujem proti takovom postupku i samovolji. Nakon toga priglasl se za rječ zast. Mandić, predsjednik viče, da mu nedozvoljava.

Zast. Mandić: Ja imam pravo govoriti k zapisniku i nedam se od nikoga prestrašiti, a najmanje od Vas. Ja konstatiram, visoki sabore pred gosp. povjerenikom vlade, da zapisnik prve sjednice nespominje ništa, da je preuzvišeni gosp. namjestnik pozdravio ovaj visoki sabor i sa par riječi hrvatskih. To neka uzme na znanje i gosp. zastupnik vlade.

Iztičem nadalje, da nije u zapisniku ustanovljeno, da je zast. de Franceschi izustio radi hrvatskog govora podpredsjednika one prostačke, neparlamentarne riječi, za koje bi ga bio svaki drugi predsjednik pozvao na red. Zastupnik dakle, da se popravi zapisnik prve sjednice u tom smislu, da je preuz. gosp. namjestnik progovorio i nekoliko hrvatskih riječi, i da se naknadno pozove na red zast. de Franceschi-a radi onakvih neparlamentarnih izruza. (Odobravajto na stolicah manjine. Na početku govora šetali su članovi

većine i mrmrljali, a galerija bučila, ali se ko-načno umirili jedni i drugi.)

Povjerenik vlade, zadobiv rječ, reče talijanski, da podupire predlog zast. Mandića u pogledu hrvatskog pozdrava preuz. gosp. namjestnika.

Predsjednik obećaje, da će se to izpraviti.

Zatim pročita tajnik Vareton zapisnik drugo sjednice, koji se ovjerovljuje bez primjetba.

Nakon toga moli za rječ zast. Mandić, koji reče: Visoki sabore! Sve prosvjetle država služe se takozvanimi službenimi uređi ili *Correspondenz-Bureau**, koji su u tu svrhu, da se važniji događaji, napose izvješća parlamenata i sabora čim brže i čim više u javnosti razšire. U Austriji — u koliko znam — obстоje 8—9 godina takovi uređi, koji stoje više manje pod uplivom cesarske vlade.

U ovoj visokoj kući, od kako ja ovdje sjedim, podiogoše dva puta zastupnici pritužbe na *Correspondenz-Bureau**, i to prvi put u sjednici 8. novembra 1889. po bivšem zast. Amorosu, a drugi put u sjednici od dne 4. aprila 1892. po blagopokojnom zast. Dr. Dukiću. Pritužbe su obrazložili i odgovorilo je na njih bivši povjerenik vlade, gorke uspomene Elluschegg. Prvom je odgovorio, da vlada ne odgovara za ono, što *Correspondenz-Bureau** izvješćuje; a drugomu, da je uprava *Correspondenz-Bureau** sama zamolila, da izvješća budu što kraća, a tim i troškovi što manji.

Prilog službenom listu *L'Adria** od dne 9. t. m. dani je pod firmom *Correspondenz-Bureau** vrlo obširno izvješće o prvoj sjednici. Namjera je bila bez dvojbe izvjestitelja *Correspondenz-Bureau**, da na široko i daleko raznese govor koji preuz. gosp. namjestnika, toli gosp. predsjednika, dotim je govor gosp. podpredsjednika priobčio vrlo kratko a posve zanućao, da je isti pozdravio sabor i u talijanskom jeziku.

Nama to nije pravo, jer smo i moramo biti svi jednaki, pa premda je kazno bivši povjerenik vlade, da ova neima upliva na *Correspondenz-Bureau**, ja ipak trdim, da taj uređ stoji u većem i manjem savezu sa vladom. Radi toga zahtjevam i od g. predsjednika i od g. vladinoga povjerenika, da uznaštoje, na koga to spada, da se buduće izvješćuje što obširnije, točnije i pravdednije o svemu onomu, što se u saboru događa. (Dok je govorio zast. Mandić događja se u sabornici i na galeriji kano i za prog govora, da je bučilo se dapače na početku toli silno, da je zastupnik prve riječi vrlo oštro i glasno izgovorio. Predsjednik se ni na taj govor neobazire.)

Predsjednik priobčuje konstituiranje pojedinih odbora i razne molbe za podpore itd.

Tajnik Vareton čita zatim interpelaciju zast. Costantini-a na ministra pravosudja, koju ćemo naknadno donieti.

Za čitanja prigovarali su često članovi manjine oim oštrim, strastvenim i krivim izrazom i navalam na njihove prvake, narodnost itd., a kad je spomenuo, da tudjinci u Istri mute, viknušo na klupali manjin: *caro mio dazio?*

Isti tajnik čita interpelaciju zastupnika Costantini-a na ministra pravosudja radi sudbenog jezika u Istri. Glavne točke donieti ćemo naknadno.

Kod druge točke dnevnoga reda, pročita zast. Gambini izvješće zemaljskoga odbora o obćenitih izborih, u kojem se predlaže, da se odobre svi izbori, osim onih za izvanjske obćine pol. kotara Volosko, Kopar i Lošinj.

Zast. Mandić: Visoki sabore! Na netom pročitanu zaključak predloge po zem. prisjedniku Dru. Gambini-u i izvješće zem. odbora o obćenitih izborih, koje imamo u rukuh, stavljam u ime manjine ove visoke kuće propredlog, kojeg hoću da u kratko obrazložim.

Još su nam u živoj pameti, gospodo moja, sve one spletke, sve one nezakonitosti, svu ona nedjela, koja bijahu počinjena prigodom zadnjih zemaljskih izbora u obće, osobito pako prigodom prvotnih izbora mjeseca aprila 1895. u nekojih kotarib napose.

Visoki sabore! Da je bilo nezakonitosti

tih raznih nedjela u zapadnih kotarib Istre, u Porečkom i Puljskom, priznaje nehotice i samo izvješće zemaljskog odbora, koje navajda mnogobrojne uroke i pritužbe političkim obćasim proti tim nezakonostim. Sviet se je, upravo zgrazio, što su počinilo izborna komisije u obćinah Vižinadi, Oprtiju, Vršaru, Poreču i Grožnjanu — u porečkom političkom kotaru, zatim u obćinah Saavitičim i Kanfanar — u puljskom političkom kotaru.

O tomu se je mnogo govorilo i pisalo, a podnešena bijaše također interpelacija u carin-skom svietu, na koju se vlada nije odvazila odgovoriti, jer se je bojala deblijih makarna (smjeh u saboru i na galeriji) i maruna. Te nezakonitosti i ta nedjela već kod prvotnih izbora pokrile su najprije dotične izborne komisije, zatim politički činovnici i konačno naša slavna vlada. Nepravde i nezakonitosti bijaše svakako više u obćinah porečkoga kotara, a što se je tom prigodom događalo u puljskom kotaru, čuli smo od obćivada ili izkusili i sami. Mi imademo, gospodo moja, nepobitnih dokaza, da se je u vanjskih obćinah puljskoga kotara nudjalo pojedinim našim osobam za jedan glas 500—600 for., pa kada se je moglo za jedan samo glas toli ogromnu svotu žrtvovati, možete si stvoriti št i sami, što i koliko se je u talijanske strane potroćilo za cieti kotar, kojeg bi bili stalno izgubili, da se držao red i vršio zakon.

Obzirom na spomenuta nezakonitosti i na sva nedjela, izpostavljenia i dokazana u obćinah Vižinadi, Oprtiju, Vršaru, Poreču i Grožnjanu — u porečkom kotaru, predlažem, da se izbor gg. Dra. Veniera i Vergottini-a izruči posebnoj komisiji, koja se ima birati.

Predsjednik ga prekida, da se ima izgovarati Vergottini, nipošto Vergottini-a.

Zast. Mandić: Vi nas nećete učiti kako imamo izgovarati imena, ta Vi ni nezato naša imena pravilno pisati.

Predsjednik: Priznajte mi da se izgovara Vergottini (Zast. Chersich polvlađuje, a zast. Mandić mu dovikne: još čete i Vi moje ime s pipom pisati)

Zast. Mandić: Takav izgovor odgovara pravilom i duhu našega jezika. — Nadalje predlažem, da se istoj komisiji radi istih razloga izruči izbor zastupnika Cleva i Doblanovicha (Govornik okrenut napram zast. Doblanovichu reče: neznam dali sam dobro izgovorio Vaše ime?)

Predsjednik: No Doblanovicha, ma Doblanovich!

Zast. Mandić: Doblanovicha.

Predsjednik: Doblanovich.

Zast. Mandić: Doblanovicha, da se dakle izruči izbor gg. Cleva i Doblanovicha.

Predsjednik: Nemogu dopustiti, da kvarite naša imena, jer i mi pišemo pravilno Vaša imena.

Zast. Mandić: Non è vero! (Uzme dnevni red i ponese ga predsjedniku, da ga uvjeri o nepravilnom pisanju hrvatskih imena i razgovara kao pripratno s njim u talijanskom jeziku, a što mu dovikna zast. Gamitini: bravo Mandić!)

Predsjednik elabircira glasno ime Mandić izgovoriv e na koncu kano e, kako bijaše pogriješno pisano.

Zast. Mandić (vrativ se na svoje sjedalo) odvraća predsjedniku, da je tamo pisano u nipošto e.

Predsjednik: Ja mislim, da je orako uređ, ako se da se inođa zast. Mandić tuži na to, što uimam na koncu njegovu ime na h.

Zast. Mandić dovikne mu glasno: *pipe, pipe* gosp. predsjedniče (obćeniti smjeh u sabornici i na galeriji.)

Predsjednik: vratiti mi moli za mir, Zast. Gambini konstatira smijuc se, da je i zast. Mandić u saboru talijanski govorio, na što mu pljoska većina, a ironično odobrava manjina.

Zast. Bubba predlaže, da se izruči izbor u izvanjskih obćinah kotara pazinskoga posebnomu za to odhru, (Zast. Mandić izruči međutim pisan predlog ob onom, što je netom

ustmeno predložio, Zast. Bubbe šalje predsjedniku pisan predlog.)
Predsjednik pročitao pisani predlog zast. Bubbe, koji glasi, da se izručiti izbori svih šest kotara za izvanjske obćinske poslove za to komisiji. Zanij glasuju većina i manjina.
Predsjednik priobio, da mu je izručio svoj predlog i zast. Mandić, ali da ga nemože araziti, jer nije sastavljen u razpravnom jeziku sabora. (Uzletki sa klupah manjine: to nam je zakonom zaštićeno.)
Predsjednik čita zatim imena izabranih zastupnika u gradovih trgovačkoj komisiji i u veleposladi; ovi bijahu: ojerovljeni sa glasovi većine, jedini zast. Stanger jednoglasno.

Zatim se prešlo na izbor verifikacionalnoga odbora od 5 lica. Izabrani bijahu zast. Glezer, Coersich, Polešini, Tomasi i N. Venier sa 20 glasova. (Ovo su najčešći masi narodni protivnici u saboru.)
Kod III. točke dnevnoga reda čita zast. Vergottini izvješće finacialnoga odbora o obracunu za god. 1893. zaključak odbora odobri novca. Većina prihvaća obracun.

Isti čita obracun za 1894. iste zaklade, te ga prihvaća većina.
Zast. To masi izvješćuje u ime istoga odbora o obracunu zaklade „Bratovština“ za god. 1893. pak za god. 1894.

Kod ove točke reče zast. Kompares: Visoki zbor! Poročilo doznalnoga odbora o obracunu zaklade ekshibicijanske Istre za leto 1894. je tako kratko, da celo dobru poznavaocu te zlogde nikakor ne mora ugajati a kamo li nam slovanstini zastupnikom, koji nikad nismo bili upućeni u odborova dela. Kako je sploh celo stanje te zaloge bratovštinskih teško nam je sa izreći. Veak narodni zastopnik bi paš moral želiti obilježnoga izvješća, da si po kritičnem pregledu istoga stvarni popolnoma nepristransko sodbu. Ker toraj nemam pred seboj takovega izvješća, ne morem drugać, nego da vsaj površno i splošno nekak besed izpregovorim o bratovštinskem izvješću. Obćine koperske kotara, koje imam čast zastopati, imaju skoro u sve svoje bratovštinske zaloga. S tega je moj govor opravičen.

Vsled Napoleonskih vojaka, od katerih je teči naša pokrajina mnogo trpela, došlo je do nerodov pri svih javnih upravnih. Tako tudi pri cerkvenih. Stare zapuščine bodisi cerkvenam, bodisi cerkvenim bratovštinskim, prišle so v nerod. Krivo temu bilo je obožovanje ljudstva, nedostato izobražanje dohovščinih, drugač-a vlada, novi nazori in se unarskati drugač. Tedanja vlada je za to za cesarja Franca I. vse te stare zapuščine inkamerirala ter izročila domenski upravi. Kako je tedanja vlada upravljala, ni mi znano, ker se po tedanjem dahu vlade ni utemeljevalo svojih odlokov. Bil je v birokratizmu gotovo še duh cesarja Josipa II. Nekaj dohodkov od teh tako sestavljenih kapitalov dobivalo so cerkve in šole kot nekatke podpore.

Preištujim odlokem 31. maja 1845 okrenilo se je nekaj stalnega, kar je imelo služiti kot gotova smer o delanju dohodkov. Ustanovili so je bratovštinska zaloga razdeljena po davčnih obćinah. Čisti dohodek ima se deliti na tri jednake dele. Jedna tretjina pripada cerkvi, druga šoli, tretja siromahom. To bi se moralo točno vsrčiti vsako leto na ta predpisani način. Da se ni vselej tako postopalo od strani dotičnih uprav, vedelo je to, ker mi je znano iz Dolinske, Dekanske, Pomjanske, Buzetske in Mljiške bratovštinske uprave. Denar — osobito siromahov — so do pred 15 leti nazaj trosile omenjene uprave tudi za druge svrhe. Tako postopanje ocažuje naš krščanski katekizem kot v nebo vpljoci greh. Za tem bili so z oktoberskim diplomom leta 1861. sezvani deželni zbori. Odborom je bila izročena uprava ali vsaj glavno vodstvo in nadzorstvo obćinskih in z njim bratovštinskih uprav. Valed tega je naloga deželnoga odbora, da strogo nadzoruje vse bratovštinske uprave, da se držice točno predpisi, kje je izdat slavni deželni odbor, in se imenuje: „Regolamento per l'amministrazione delle Confraternite localizzate nell'Istria ex Veneta“. Ako misli „norda slavni deželni odbor, da je s tim „Regolamento“ izvršil svojo dolžnost, bodi mu v dokaz dejstvo, da so pri vsem „Regolamento“ nekoje uprave bratovštinskega zaloga zašle in zabavirale upraviteljsko. — Milogrede moram poudarjati, da bil moral deželni odbor izdati tak pravilnik tudi v slovenskem ali hrvatskem jeziku, da bi ga mogle razumeti tudi slovenske ali hrvatske uprave. Saj je moral sam deželni odbor že večkrat dovoliti večje svote, da je izavrečen računski činovnik moral popravljati, ali celo nanovo sestavljati bratovštinske račune. Saj je faktično zaplenil slavni deželni odbor večkrat denar, ki ga je imela bratovštinska uprava dvignuti valed nepravočasno ali slabo sestavljenih računov. Deželni odbor bi moral paziti, da se bratovštinski novci izključivo v one svrhe troše, za koje so ustanovljeni, da se tedaj obćinski poglavarji kot načelniki bratovštinskih uprav strogo držice postavljenih predpisov. Istina je, da nekaj let sam deželni odbor

resnično strogo zahteva, da se pravčasno polagajo na pregled bratovštinski računi. Ali odbor sekvestira izplačo novca vsled neredovitih računov pri c. kr. darovnih uradih. S kateri niso baš nič zakrivil, da moraja trpeti. Ako hi se nadzorstvo pridalo in točno vsrtilo, deželni odbor bi mogoče podati vsaj toliko liko matančno izvješće, kakor je ono o ljudskim šolam. Imel bi tedaj statistični tabelarni pregled o iznosu kapitalov, o interesih, o dohodu tem mesta ne opozoril tudi slavne c. kr. vlada na nekoje nedostatke pri upravi bratovštinskih zalog. Kakor sam za omenil, spada tretjina dohodkov ljudskim šolam, a denar (öffentliche Staatsgelder). Iz tega sledi, da c. kr. okrajni šolski nadzorniki morali imeti točen pregled in urid v šolsko tretjino bratovštinskih dohodkov. Njim bila bi tudi dolžnost, da nadzorujejo, jeli se ta denar postavlja troši. Koliko jaz znam do najnovejšega časa niso c. kr. šolski nadzorniki takih podatkov imeli, in če jih sedaj imajo, za stalno niso popolnoma zanesljivi. Do malo časa bil je običaj, da so bratovštinske uprave šolskih dohodkov tudih oib obćin, katere nemajo šol, trošile skupno v šole v drugih obćinah, katere šole dobroto niso uživale prvo obćina. C. kr. zakon pa nasprotno veli, da sa imajo tako bratovštinski dohodki obrestno nalagati v Truškah, Movratu, Soborgi, Tinjanu in Podpeču. Dalje veli ministerjalna naredba iz l. 1873., da se ima tak denar rabiti le za notranje potrebe šole, a vendar se je velikomrabil tak denar v druge svrhe. Te razporuham tedaj slavnomu deželnomu odboru, da poročilo sestaviti in upam, da bodo tudi tako storili. Tedaj ga bode možno bolje srediti i kritikovati. (Manjina: Živio!)
(Kad je govornik vsrtilo reče predsjednik da žali što gosp. zastupnik nije govorio nu nadn sa, da de drugi put talijanski govoriti: Zast. Mandić: No bo ni gospod!)
Većina prihvaća oba obracuna „Bratovštine“.
(Dulje sljedi).

Živili obćinari kastavski!

Kastavska obćina prva je u Istri, koja se je probudila od svoga narodnoga sna; prva je u Istri, koja je pokazala, da je vjerna svomu cesaru i kralju i da ljubi svoju hrvatsku narodnost; prva, koja je izbacila tudji jezik iz svoga ureda, a uvela unj svoj jezik; hrvatski jezik, jezik cielega kastavskoga puka bez razlike; prva, koja je dovikovala prijatelju i neprijatelju, da poštuje tudja, ali da i zna i da hoće ljubiti svoja.

To ujoj je dobilo prijatelja i neprijatelja. Prijatelji častili su ju, odnosno i nastojali slodičiti širom ciele Istre.
Neprijatelji bacali su njoj često i u raznih prilikah svakojeke klipove pod nogu. Na razno načino nasvaljivali su na nju, nastojali škoditi njoj, razauti ju, podkopati njoj ugled, nametnati njoj tudjinstinu i tudjica. Nisu uspjeli! Čim jača navala, tim jači odboj, čim veća pogibelj, tim veća sloga medju kastavskimi obćinari.

Posljednja doba reć bi da se je radilo proti njoj podmuško. Ali i to se je opazilo i ušinilo uztek proti tomu prvi za zadnjih saborskih izbora, usljed javnoga sastanka, održavanoga pod ložom, kod kojega je govorilo pet naših zemaljskih zastupnika; drugi obćinskih izbora, obavljenih prošloga tjedna. Mjeseca i mjeseca čulo se je svakojakih glasnica od tamo: o sumnjivih vezah, o zakutnih sastancih, o potkivanju, o lovit. Ustrojilo se je i list, kojega već naslov pokazuje, sad naricao za slogom, sad nastojao širiti neslogu medju građani i vanjšćani, i krivio s tobolžne nesloge mužev, kojih ciele život kaže, da je svih Hrvata i Slovenaca u Istri i svih Hrvata i Slovenaca u obće.

Ovi, koji su sve to s daljega motrili, jašnjajna.
Ali smo bili posve mirni. Mnogi su se čudili, možda nam i prigovarali, što o stvari nismo ni pišemo. Držali smo se jako pasivno. Bili smo tako rekuć samo kroničari, i to kratko samo najmužnijše, što se je stvari ticalo. Sami Kastavci, poznavajući dobro Kastavce, znali smo, da de Kastavci učiniti svoju. I nismo se varali. Oni su učinili svoju dužnost i u većoj mjeri, nego li smo se nadali. I kad govorimo o Kastavcib, nemislimo samo građanike grada Kastavca, nego mislimo sve pripadnike prostrane obćine kastavske. Obćinare svih 32 županija.

Obdržavala se je skupština lepoga broja izbornika, izabrad se je izborni odbor, izdao se je izborni „oglas“, pozvalo se je izbornike da dodju složno glasovati za one, koje je puka po pojedinih županijah želio, da ga u obćinskim poslovih zastupaja.
Nikad se nije tako redovito radilo, nikad nije bilo tolikoga zanimanja za izbore, nikad nije ni izdaleka toliko izbornika došlo k izborom, kao ovaj put. Za svih izbora jedva su mnogi počeli pomisliti, što su izbori, i koliko njim je važnost. Da nije drugoga uspjeha nego taj, već bi bilo mnogo.
K izborom došlo je mnogo nad. timde izbornika. Glasovalo jih je u svih trih tjelih puno i okruglo tisuće složno kao jedan. Izbornici trećega tjela glasovali su neprekidno preko 21 ur. Ni doba dana, ni snieg, ni hladno, ni kiše, ni kojekakvi nagovori nisu jih mogli odvratiti, a da nekadu svoja glasa. Oni, koji su htjeli sijati razdor medju građani i vanjšćani, oni, koji su se podpisali kao odbor, bili su u sva tri tjela 30 glasova.
Za izbora u III. tjelu, mnogo prije nego li je vsršilo, uvjerali su se na svoje oči, kako se malo za nje mori. Njihovi predložnici došli su u 26 glasova. Poraz progla dana jih je uništio. Nisu se već niti pokazali. U II. tjelu dobihi su njihovi predložnici 4 glasa. U I. tjelu izčežnili su posve. Treći dan izbora Kastavci bili su i opet jedno tjelo i jedna duša. I oni, koji su možda prije drakavano prvi i drugi dan izbora, što je od njih svakako hvalosrvedno.

Sva tri dana izbora vladao je najljepši mir i red uza sve mnoštvo naroda.
Opravdana pak i dostojna bijaše iskrena obćenita radost i veselje, koje se je pokazivalo osobito treći dan, posle vsršenih izbora, pučjanoga razloga, sviranjem glase, pjevanjem domoljubnih pjesama, klicanjem na pojedince, na obćinu, na domovinu.

Mi a naše strane na možemo, a da završujuđ ove redke, ne uzkliknemo: Živili svjestni izbornici kastavski! Ponesi se tako sviki put, kadgod budete pozvani k budi kojim izborom — sabi na spas, rodu na čast!

Pranina i Jurina
Jur. Povij ml malo Franino, je pitat tebe o „famoso“ florin?
Fr. A za ki posal; ali misliš, da sa polinar florin grabe kako i snanjan va boška.
Jur. Toh je meni još tega neznan, ale nisi još morda ni čnl. da te sociji od lege u Gologoricu storiš hal, pak da saki ki bi otel pleant, mora dat florin.
Fr. Sada te razumio, zač si me pitā, da akoi jih poli nas famosu. Neće on ne mena na vrata, dragi moj Jure, ač hi ga moja Luče puhavkun počesala.
Jur. A bi pravo storiš svaka prava žena, da mu da takovo rutenja, kad za takove stvari tepe od vrat do vrat.
Fr. Tako ti češ poć na tu gospodski ples?
Jur. To moraš i znat, da muram poć za svirać; ču baran kakov legin solat čapat.
Fr. Ča ti češ svirit. Va kakov strument?
Jur. To još nisam nikad čnl, da si ti svirać.
Fr. Bog ti se smiluj, ča još neznan, da san još kako otrok najbolje znal tilit va rog.
Fr. Ča takove strumente raće va Gologorice?
Jur. Drućerijimti ne more se va Gologoricu, ač bi se moglo poć brez njih doma, kako jedanput neka pazinska muzika, kadaj tako prihajala šekat.
Fr. Tako te se devertit one šijorine, kad budu imele tako šinaga svirać.
Jur. Ča to govoriš — one to čekaju kako duša raj; a za pokazat, da su i one sociiane va „Legni“ i da imaju nekakovu pravicu, govoriše sa mojoj Marjete, da mora i ona prit malo vidit njihov „diertimento“ aš da će bit jako lino.
Fr. Ter to bi se pristalo, da zameš sobom ženu.
Jur. Pravo linaš, bimo njim mogli skupak zakantat kakovu pisnicu; oveh dan

Zatezalo se je sa raspisom izbora, sa izloženjem lista; zatezalo se je sa ustanovljenjem dana izbora, ali konačno bilo je ševrum zatezanju kraj. Nedjelju dne 5. januara klicalo se je i pak pisмено javno oglasilo, da će se izbori obaviti dne 14. januara za III. tjelo, dne 16. januara za II. tjelo, dne 16. januara za I. tjelo. Teško se je očekivalo te dane, nastupljivo se je pitalo za nje, žudilo se jih i napokon došli su, da postanu znameniti u povjesti ove naše prostrane i na glasu obćina.
Druga su česta prolazili tih, da sa za nje nije niti znalo njima, i da se jih je malo za nje zanimalo u obćini. Orvaj put zanimalo se je za nje sve, staro i mlado, muško i žensko. Uzrok tomu jedan je u upravi obćine, drugi u tom, što se je pojavilo i složio nekoliko ljudi, koji su se htjeli nametnuti obćini proti volji obćinara, proti želji puka. Sklonilo se je nerječajnih saveza, lačalo se je sredstava kod aš do sad nepoznatih. A valjalo upravo to otvorilo je mnogim očij, kojim su još zatvorene bile, osvjestilo jih, promuzkovalo, da su se za izbore zamešili. Pošto je izborat odbor ponekle uredio i razasao po županijah izborne listice, pošto je saznao od puka, koje zastupnike želi i imena njihova dan tiskati na listice, pošto je ljude i ustmeno i svojim proglasom podučio, pošto je redovitim načinom pobrao punomoći, pošto je u obće izborni odbor učinio svoja, učinili su svoji i izbornici.
Dne 14. januara, na izbor III. tjela, došlo ih je sva sila iz svih županija, iz nekih skoro ih je moglo se je stalno proćeti, kako će proći, ali se ipak zaizbilje čekalo. Pod svodom obćinskoga ureda, pred njim i za njim bilo je izbornika upravo nalačono tako, da se često nije moglo prolaziti. U kući Franca Dukića sastajali se ljudi za uvjet. Medju izbornicima opazao si članove izbornoga odbora, kao i nekoliko poglavica onih, koji su htjeli proti opravdanju volji puka. U obćinsku vijećnicu došlo je obćinski glavac, došlo je obćinskih vijećnika, došlo je izbornika i došlo je vladin

san jušto ču jednu novu, a sada čuj ja ti, pak odsudi ako bi se pristovala:
Ne mislite vi šijori,
Da naš kmet vas ne pozna:
On već dugo sam govori,
Da i vaše želje zna.
Vi ste oni, što bi htjeli
Unišiti mu: ime — čast —
Al nećete — već kmet veli:
Vaša moć sad mora pasti.

Različite vesti.

Za družbu sv. Cibila i Metoda u Istri pripisalo nam iz Kastva 34 krane. Darovali su: Prvi tudjinac 10 kr., drugi tudjinac 10 kr., treći tudjinac 10 kr., četvrti tudjinac 4 kr., i to da proslave izbor prevestilnih novih obćinskih zastupnika: velenčenoga nar. zastupnika g. Vj. Spincića i velenčenoga g. Kazimira Jelencića.

Načelnikom u Zmija bio je dne 16. B a n e i ć - K r s a n a c, posljednik. Bilo u sretan čas!

Zatezanje sa odobrenjem izbora na zemaljskom saboru u Poreču. Od tamo nam pišu, da je imalo doći na dnevni red izvješća verifikacionalnoga odbora o izborih za izvanjske obćine svih šest političkih kotara već u četvrti sjednici, a ono nije došlo niti u petoj a neće doći niti u šestoj. Taj postupak talijanske sabsorske većine jest svakako čudnovat, pošto znamo da se, ovakvi poslovi razpravljaju svuda već u prvih sjednicah. Tim čudnovatije biva pak to zatezanje u istarskom saboru, gdje nema u t l j e d u o g a j e d i n o g a važnijajna razloga proti ojerovljenju rečenih izbora, te bijaše dotičnomu odboru vrlo lahak posao. Ali tko će shvatiti tajne spletke rečene sabsorske većine, kojoj je stala najvedina do toga, da ti izbori nebudu u obće ili čim kasnije ovrhovljeni pošto se radi o koži osmorice članova hrvatsko-slovenskoga kluba.

Iz Boljuna pišu oam 18. t. mj. K posliednjim našoj vjesti o predstojećih obćinskih izborih u Boljunu valja nam dodati, da nam je napokon odgovoreno na naše reklame i to povoljno. I tako se nadamo, da će biti za koji dan izbori razpisani. Sa protivne strane radi se svimi izvanj proti hrvatskoj narodnoj stranci, ali istina je naša vjera, da mu je uzaludno posao. Glavnu agitaciju vode u župi Paz, gdje su uvijek dosada imali glavno uporišće; nu sada imadu i tu tvrdn kost, koju neće moći zdrobiti stari, šuplji i klimavi gubi. Iz Kastva 20. januara 1896. Veleštovani gospodine uredniče! Vi se niste htjeli u velenčinske izbore. I pravo ste učinili. Postili ste svoje Kastavce, da učine svoji sami. Sad kad su ju učinili, dozvoliti ćete, da se opiše, kako su se obavili.

Zatezalo se je sa raspisom izbora, sa izloženjem lista; zatezalo se je sa ustanovljenjem dana izbora, ali konačno bilo je ševrum zatezanju kraj. Nedjelju dne 5. januara klicalo se je i pak pisμένο javno oglasilo, da će se izbori obaviti dne 14. januara za III. tjelo, dne 16. januara za II. tjelo, dne 16. januara za I. tjelo. Teško se je očekivalo te dane, nastupljivo se je pitalo za nje, žudilo se jih i napokon došli su, da postanu znameniti u povjesti ove naše prostrane i na glasu obćina.
Druga su česta prolazili tih, da sa za nje nije niti znalo njima, i da se jih je malo za nje zanimalo u obćini. Orvaj put zanimalo se je za nje sve, staro i mlado, muško i žensko. Uzrok tomu jedan je u upravi obćine, drugi u tom, što se je pojavilo i složio nekoliko ljudi, koji su se htjeli nametnuti obćini proti volji obćinara, proti želji puka. Sklonilo se je nerječajnih saveza, lačalo se je sredstava kod aš do sad nepoznatih. A valjalo upravo to otvorilo je mnogim očij, kojim su još zatvorene bile, osvjestilo jih, promuzkovalo, da su se za izbore zamešili. Pošto je izborat odbor ponekle uredio i razasao po županijah izborne listice, pošto je saznao od puka, koje zastupnike želi i imena njihova dan tiskati na listice, pošto je ljude i ustmeno i svojim proglasom podučio, pošto je redovitim načinom pobrao punomoći, pošto je u obće izborni odbor učinio svoja, učinili su svoji i izbornici.
Dne 14. januara, na izbor III. tjela, došlo ih je sva sila iz svih županija, iz nekih skoro ih je moglo se je stalno proćeti, kako će proći, ali se ipak zaizbilje čekalo. Pod svodom obćinskoga ureda, pred njim i za njim bilo je izbornika upravo nalačono tako, da se često nije moglo prolaziti. U kući Franca Dukića sastajali se ljudi za uvjet. Medju izbornicima opazao si članove izbornoga odbora, kao i nekoliko poglavica onih, koji su htjeli proti opravdanju volji puka. U obćinsku vijećnicu došlo je obćinski glavac, došlo je obćinskih vijećnika, došlo je izbornika i došlo je vladin

guću
tje
t. g
brow
Mih
Dil
Lip
Tib
Iva
niti
guću
i M
t. g
brow
Mih
Dil
Lip
Tib
Iva
niti
guću
tje
t. g
brow
Mih
Dil
Lip
Tib
Iva
niti

častni gosp. kapelan poputnica jednomu
holnomu. Kad se povratio u Roč sa tro-
jedom znanaca, pošli su popiti čaju vina.
Jedva su došli u krčmu Ivana Maljavca,
počme prepri i nemir i vika protiv gosp.
kapelana Ivana u Kantu i tu jedan
Ročan počme proklinjat, kako sam čuo
pripovjedati, da niti neću opovratiti one
grijsne besjede; to se zna, sasulo se puno
uvrieda na svećenstvo, kakovi su grješnici,
zločinci itd. itd. Kao da to ne bijaše do-
stojno, škodi i obćinski tajnik, na mjesto puk mi-
riti, istoga smućivati. On je počeo grđiti
Češe, da neimaju kruha doma u Češkoj,
da čine nemir među Istrijani, da će vi-
djeti brzo konac itd. Drugovi kapelana
pobjegli su, samo njega držali su untri
dva od njih; jedan je držao vrata i sta-
klenice razbijao, drugi, obćinski tajnik,
grozio se šakami kapelana i mlatio ru-
kama na sve strane. Tažna mu majka —
proti jednomu svećeniku onako postupati,
svaki hip može imati potrebu od njega.
Kako nam može biti Bog dobar? Pripo-
vedaju, da je gosp. kapelan bio u pogi-
belji života i da je prozor rukom razbio
te zvaao u pomoć —! No ipak se je kas-
nije riešio zdrav i otišao svojoj kući. Za-
tim je počela vika s krčmarom Ivanom
Maljavcem i njegovim sinom, što su pratili
g. kapelana kući. Na to se je rekao: *ako
ga nisamo ovaj večer, stalno će proo dva
mjeseca biti mrtav kapelan i krčmar Ma-
ljavec, što je čulo mnogo ljudi.* Tko može
znati, što bi bili još učinili, da nije došao
žandar i šjor počeo. Ovo sve vidjelo je
više od 26 ljudi. Sada vidite u kakvom
položaju nalazi se naš kapelan i svaki,
koji nije s krnjeli.

Zamjeramo našemu gosp. kapelanu,
kako sam čuo, da je sve oprostio, kada
je drugi dan došao onaj čovjek prosići.
Ali ja mislim, da je c. kr. žandarmarija
stvar morala prijavit slavnomu kapeta-
natu, pošto da su iztraživali i pitali svje-
doke po Roču. Molim Vas, g. uredniče, da
stavite ovu stvar u Vaš cijenjeni list „N.
Sloga“, da bi i oblasti doznale, kako se
proti nam i našim čestitim svećenicom
postupa, da neimaju ni dostojno stano-
vanje i da nisu sigurni za svoj život i
ako se ih nebađe branilo, mi tko će među
nama stanovati? I ovo štampajte, neka
se nezaloste svećenici Češi, kada čuju
kakvu uvriedu, kako onn gore navedenu,
jer mi drugi njima želimo sve dobro i smo
im jako zahvalni, da su došli u Istru, jer
bi bilo inače mnogo naroda bez svećenika.
Oni se u svakoj prigodi pokušaju dobiti i
učine, koliko mogu. Samo koliko je ra-
dosti učinio naš častni kapelan sada na
Božić našoj djeci, kad je podijelio nekujim
liepe krunice, a drugim rukavice, te nije
gledao samo na našu djecu, nego i na
talijansku. Ako, gosp. uredniče, pribrođite
ovo pismo, u buduću će gledati opet iz
naših krajeva štedog prijavititi, samo ako
dopustite. (Zavolite. Za pravo i istinu uvijek
su Vam i drugomu otvoreni naši stupci.
Op. ured.)

Jedan kmet.
Iz Aleksandrije pišu nam: Zaišta će
Vas biti iznenadio poziv sastavljen na hrvat-
skom i slovenskom jeziku, kojeg ste sjegurno
primili, a kojeg je jedan rodoljubni odbor
u Aleksandriji dostavio svim hrvatskim i slo-
venskim novinarim, bez razlike stranaka. Tko
je ikada sanjao, da ima tolike životnosti u
slovensko-hrvatskoj naselbini u Egiptu?
Odbor taj pozvao je sve Slovence i Hrv-
vate, nastanjene u ovoj klastičnoj zemlji, da
se okupe u čvrsti savez za uzajamnu pripomoć
i prosvjeta. I odazvaše se svi. Danas se mo-
žemo čičiti, da imamo i u zemlji od pir-
mida jedno svoje društvo, koje neće dopustiti,
da nam se sinovi i nasljednici otudjuju, koje
će bit jakim bedomom sloge slovensko-hrvatske.
Toliko kažite Vašim čitaocima, nek im se
barem razblži malo ogrorčena duša u velikoj
nevolji, koja tišti i oklopljuje Hrvatsku!
Živila sloga slovensko-hrvatska!
Tomislav.

Jayna zahvala.
Dne 10. jenera t. g. poslie skoro tro-
satnoga puta po moru od Poreča do Pi-
rana i četiri i pol satnoga po kopnu od
mnia piranske luke do tik pred Kopar,
izloženi groznim nepogodam vremena i
ljudskoj zlobi kakovoj se jedva para nadje,
došli smo mojih saborskih drugova i ja,
do skrajnosti omehogiti tjelesno, putri i
zdrvojni dusevno, u kasarnu c. k. financi-
jalne straže u sv. Nrazariju kod Kopra.
Tu bili smo primljeni najprijaznije,
pogosebici što bolje bijaše moguće i na
mnoge načine posluženi. Tu smo dobili
utočište i prenočište, tu spasili svoje živote.
Smatram svojom svetom dužnošću, da
je i ovim putem, javno, u ime svojih dru-
gova i svoja zahvalim najsrdačnije pogla-

varem račene straže koji su nam dozvo-
lili korak odnosno i društvo nam činili,
zapovjedniku kasarne koji je sve moguće
aa nas najprijaznije učinio i naredio, te
svim momkom koji su nam raznih usluga
izkazali.
Bog njim plati svim!
Vjekoslav Spinčić,
predsjednik hrv.-slov. kluba u ist. saboru.
V. Poreču, 17. jenera 1896.

Jayna zahvala.
Dne 4. novembra pr. god. sastalo se je
u prostorijah „Narodnoga Doma“ u Kastvu
muževa iz sve prostrane Kastavšćine. Kod
toga pouzdanoga sastanka bili smo mi pod-
pisani izabrani u izborni odbor. Bili smo iz-
abrani u oči tada predstojećih izbora novoga
zastupstva naše na glasu obćine, da sa strane
izbornika vodimo izborne poslove, eđa izpadnu
koli častnije i koli koristnije za obćinu i ob-
ćinara. Već do tada pobirali su se trojica
nas za to, da su se prepisale u obćinskom
uredu izborne listine ciele Kastavšćine i iz-
pisale iz njih izborne listine za svaku poje-
dinu županiju posebično. Tim se je postavio
temelj celomu našem radu, moglo se je iz-
pitati i razviditi, da li su svi izbornici uče-
šeni u izborne listine kako treba i da li ima
mežda uomešenih za izbornike, koji no imaju
prava. Tako moglo se je učiniti reklame na
obćinsko glavarstvo, da se ispraviti, što ne
bijaše pravo; tako bi se bilo moglo učiniti
uštete na kotarsko glavarstvo, kad nebi bili
reklami povoljno riešeni. Na taj način bilo
je omogućeno, kad je došlo izborne doba,
pozvati izbornike svakoga tjela, da dodju gli-
sovati onaj dan, za koj bijahu pozvani. Mi
sami držali smo nekoliko sjednica, u kojih
smo se pogovarali, što i kako je raditi. Za-
uzimali smo se, da se izbori pravodobno i u
redu obave. Odučili smo, kako da se kandi-
dati za zastupstvo postave. Pri tom bijaše
nam vodićem volja puka. Od prvoga početka
do same svrhe bili smo za to, da izbornici
po županijah predlože neodvisno od svakoga
one muževa, koje žele za zastupnika. Njihovih
predloga držali smo se svuda, gdje se je
bijaše, nastojali smo drugim načinom saznanji
volju svih ili većine izbornika svake županije.
I posljednja dva dana izbora promijenili smo
po želji odnosnih izbornika dva predložnika.
Iz dali smo i proglas na vas, naše suobćinare
i podpisali ga svojim imeni. Na svrsi pro-
glasa rekli smo, da ćemo vam predložiti, koji
i jesmo, kandidate, a da je na vas svih da
budu izabrani. Pozvali smo Vas, da dodjete
po mogućnosti svi k izborom onaj dan, za
koj bijaste pozvani. Odazvali ste se našem
pozivu. Došli ste iz svih strana u velikom
broju, kako ni iz daleka nikad prije, i nije
htjeli otići, dok nije dali svaki svoj glas.
Niste žalili dana biti noći, znali ste, da nije
izgubljen, nego da je za skupno dobro svih
obćinara. Birali ste složno. Pokazali ste svi
skoro kao jedan, koa je volja puka. Izkazali
ste se kao pravi Kastavci, kao svjestni izbor-
nici, koji se neđate ničim ni od ikoga od-
vratiti, od onoga, što je častno i koristno
za svoju obćinu, u kojoj živite, za svoj hrv-
vatski narod, komu pripadate. Pomoćju Bož-
jom učinili ste svoju dužnost. Mi pako cie-
nimo se dužnima, da vam i ovim putem za-
hvalimo za sve to, imenito pako za pouzdanje,
koje ste za izbora u nas imali. To ovim i
činimo iz svega srca, kličeći iz sve duše:
Živili naši svjestni suobćinari!
U Kastvu, 16. jenera 1896.
*Frane Dukić, Rudolf Jurinac, Ivan Kar-
legarić, Anton Jusičić, Ivan Jurinčić, Mat-
Sirova, Anton Lučić, Mate Simić, Anton
Spinčić, Vjekoslav Kinkela, Ivan Grbac
Martinić, Mate Kinkela Lovrić, Ivan Puž
Tonić, Ivan Simić Krpac, Anton Si-
rova, Viko Sušanji Mate Marčević Jurajec.*

Pripisano.
Da je podpisani prisustvovali sa jed-
nim velecijenjem gospodinom njekomu
sastanku izbornika za obć. zastupstvo u
Kastvu, je puka izmisljotina. Istotako nije
istina, da bi bili agitatori za bilo koju
stranku Predboro poznaju odnošaj tajni
naca prema domaćina, pak zato je njihovo
zanimanje za lokalne zadjevce jednako
ništici. Svakako pak bit molio njekoj-
ne, nek si čim drugim bjele glave i krato-
vrieme, kad im toga najbrže preostaje,
nego da kleveću nepristrane i mirae ljude.
Kastav, na Antonju 1896.
Ivan Bunc
c. kr. vjezb. učitelj.
*) Za članke pod ovim uslovom neodgovara
uredništvo.
Listnica uredništva.
Gosp. Giovanni Fransin Optalji. Ako
nate podčisti protli nam izbu, čijte naš savjet:
podčisti 10 puta §. 10. zakona o tiaku, pa ako
nitate u stanju razumjeti ga, neka Vam ga rasta-
mači koji od 70 literata optaljakih. Do vidovi!

Kathreiner
Svoji k svojim!
Biciklisti pozor!
Najnoviji puenma-
stički bicikli sa
svonci, svjetiljkami,
sračunim puhalkami
i svimi pripravami.
Predavaju se sezada po
110 i 120*) for. ko-
mad kod dobro znane i poštene tvrdke:
JAKOB ŠTRUKELJ
skladište bicikla
Trst, trg velike vojane.
Jami se za svaki bicikl jedno leto. Gori spo-
menuti bicikli nisu za pripodobiti onim, koje
nudiču u časopisih nesigurne tvornice i tvrdke
po niskih cijenah, već ovi isti su jaki, liepi, lahki i
dugotrajni. Na zahtjev pošilja se slika (fotografija).
Te prilika mogu upotrebiti također oni,
koji bi se rado naučili voziti. Svakomu biciklu
prilaže se tiškana poduka, kako ga upotrebljavati
i u redu držati, kako se upotrebljava sračnje i
kako se svatko može sam lahko naučiti voziti u
malo dana i bez svake pomoći.
U tem velikom skladištu prodavaju se također
male izrabljeni puenmašički bicikli za svenci, svic-
tiljkami, puhalkami i sa svim potrebnim orudjem
po 70, 80 i 90 for. komad.
Stari bicikli sa trdim kaučukom, pripralni za
potetnike, prodavaju se po 50, 40 i 60 for. komad.
Svi gori označeni bicikli predavaju se jedino samo
proti gotovoj isplati.
Naručbe se izvršuju točne na sve kraje, vozniče
preste. Pisma, naručbe i brzajni neke se adresi-
raju na pisarnu:
JAKOB ŠTRUKELJ,
S. Ivan, broj 624, kod Trsta.
*) Slika se u ciele biciklom radi svih i ve-
likih pogorčal sa sračunim i lakozdravi raznozlik
bicikli, sačinjenih sa u skladištu, koji se nuda radovoljno
po želju po tako niskih cijenah.

H. STIBIEL,
Piazzetta S. Giacomo
3 — Trst — 2.
Slastičarna
uvjek bogato obokriježna sa
svakovrstnim tvornicami, kao
pate, torte, krokaniti, pastice, biakuterije fine, kon-
feti, fondanti, čokolada, vels-drupa i mnoge dru-
gega, pecciva.
Posebno preporuča al obćinstvu za svat-
kove svoje: kolače, krasne omote, ikatuje sa
slasticami; sladko pića, rozolije, špirite, domača
i tuđa vina.
Naručbe na veliko izvršuju se točno proti
ponudju. Preporuča se slav. obćinstvu toplo za
nagrobni posjet i naručbe.
Aite & Zadnik-Trst
Via Nuova na uglo S. Lazara.
Nalazi se sarvim najnovija zimka roba
pahend (foštani), flanela, rubci vumeni
u raznih bojah, ogrtači, muš i ovratnici
iz kožuhovine i t. d. Čarape, odzolone i
gornje rekle, za gospodje i gospodu itd.
Nadaje preporučuju al obćinstvu veliki iz-
bor platna, pamka, rublja, rubaca vumehih
i svilnih. Velika zalaha svih potrebah za
žvelje i krajače. U zalih nalaze se
takodjer vrpce svakoga boje, te se do-
bivaju i hrvatsko-slovenske trabojnice.
Napose se preporučuju cijenjenim gg-
učiteljicam u mjestu i oklici za sve
školske potrebštine rućnoga rada.
Uzorcji se šalju na zahtjev franke.
Govori se hrvatski i slovenski.

„Parišku Modu“
Jedini hrvatskim jezikom pisani
modni žurnal na slavenskom jugu.
Ciena je „Pariškoj Modi“:
na cieleu godinu 4 for.
na pol godine 2 „
na četvrt godine . . . 1 „
Predplatu prima:
Knjižara Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch)
Zagreb, Hica.

J. Pserhoferjeva
lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“.
1. Singerstrasse 15. DUNA I.
Otvarjajoče krogiljice, prej imenovano kričistline krogiljice
staroznano lahko odvajajoče domaće sredstvo.
To krogiljice stanju: 1 **akatiljon** z 15 krogiljicami 21 nč., jeden za-
vitek 6 **akatilje** i gld. 5 nč., pri nefrankovani pošiljavi po poštnom povorju 1 gld. 25
nč., 2 zavitek 2 gld. 30 nč., 3 zavitek 3 gld. 35 nč., 4 zavitek 4 gld. 40 nč., 5 zavitek 5 gld. 50 nč., 10
zavitek 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).
Prosimo, da se izručno zahteva J. Pserhoferjeva otvarjajoče krogiljice
in paziti je, da ima pokrov „sake krogiljice listi podpi“ J. Pserhofer v rudečih pi-
nirnih kategija je videti na našoj listi za poraho.
Balzam za ozebile J. Pserhoferjeva, 1 postolna 40 nč., postolna 65 nč.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nč.
Balzam za goitanec, 1 stekl. 40 nč., postolna 65 nč.
Greenka tinktura za zelodce, (sv. življen-
Frake kasplice imenovana). Rahto raztopljajoče sredstvo. Kt
očivila in krep zelodce, kadar je pokvaren. 1 botica 22 nč.,
1 tucet 2 for.
Razven imenovnih izdelkov dobivajo se še drugo tu-
bile po vseh avstrijskih i slovinskih ostanjima tor se u
mošti, kojih ni v zalogi. — **Razpošiljanje po pošti**
doposlati; večja naručila tudi po poštnem povorju.
Pri dopošiljavi denarja po poštni nakaznici stane porto
postiti manj kakor po povzetju.

Restitucijonalni fluid
c. k. prv. opravna voda za kvasje.
Cena i steklenici i gld. 40 n. a. a.
Nah se nad 30 let v domaćih
kraljevih kmetih, v učiliših
gd vezanjen in ciele, za obre-
povanje sa nepotrebno i cijenjeno po
velikih naporih, pri izučavanju
franc. i slov. jezika, opravljeno listi
vyposibila kmeti i labornih del
dista.
Dobira se u
vseh lekarnah
i trgovinah
za mirajzani
v Avstra-
Ogeraki.
Glavna zaloga
Kreis Apotheke
Kornbrunn pri Dunaju.
I.

„Dom i Sviet“
Najljepši, najveći, najinteresantiji
i najjeftiniji hrvatski ilustrirani list,
koji je vriedan, da riesi dom svake
hrvatske obitelji jest:
„Dom i Sviet“
Ciena mu je:
na cieleu godinu . . . 6 for. — nč.
na pol godine . . . 3 „
na četvrt godine . . 1 „ 50
Sa šaljim listom „Zvekanom“ 50 nč.
više za svaku četvrt.
Predplatu prima: